

ИНСТРУКЦИЯ ЗА ОБУЧЕНИЕ

Ниво начинаещи

Copyright 1999-2005, Yves Champollion

Съдържание

Как да използваме наръчника.....	3
Необходими условия (Виж оригиналния файл на английски)	3
Сесия 1.....	4
Въведение	4
Защо да използваме инструмент за превод с помощта на компютър (CAT- tool)? ...	4
Сегментиране.....	4
Преводаческа памет	4
Допълнителни функции.....	4
Wordfast: Бърза начална настройка.....	5
Подготовка за първата преводаческа сесия	5
Създаване на Преводаческа памет (ПП).....	5
Първа преводаческа сесия.....	8
Описание на отворен сегмент	9
Защита на ограничителя	9
Закриване на преводаческата сесия.....	10
Възобновяване на преводаческа сесия	10
Връщане в предишния сегмент	11
Анулиране („Възстановяване”) на сегмент	11
Принудителна сегментация.....	11
Копиране на изходен сегмент	11
Разширяване/Свиване на сегмент	11
Упражнение	12
Временни сегменти	12
Проверка на сегментиран документ.....	13
Сесия 2.....	14
Работа с непреводими изрази (placeables)	14
Кратък преглед	14
Избиране на непреводими изрази.....	14
Копиране на непреводими изрази.....	14
Персонализиране на непреводими изрази	15
Почистване след превод	16
Обичайният начин (Етикет "Tools" в Wordfast)	16
Сведение за почистването	16
Опростен метод за почистване ("QuickClean" икона в тулбара на Wordfast).....	17
Функцията "Analysis"	17
Кратък преглед	17
Пускане на анализ	17
Сесия 3.....	20
Управление на терминология.....	20
Кратък преглед	20
Глосари.....	20

Добавяне на терминология	23
Разпознаване на неясна терминология	24
Редактор на глосари в Wordfast	25
Въвеждане на терминология	26
Редакторът на глосари	26
Сесия 4	29
Функции на Контрола на качеството	29
Преглед	29
Типографски функции	29
Функции, свързани с проверка на правописа и граматиката	30
Проверка на непреводими елементи	30
Проверка на тагове	31
Проверка на отметки	31
Управление на преводаческата памет ПП	32
Създаване/Избиране на Преводаческа памет	32
Импортиране на TMX преводаческа памет	33
Редактор на ПП	33
Оптимизация на ПП	35
Преводаческа памет във фонов режим (VTM)	36

Как да използваме наръчника

Този наръчник е предназначен за използване от инструктор при провеждането на учебна сесия за Wordfast на ниво начинаещи. Wordfast е инструмент за превод с помощта на компютър, който стана популярен сред преводачите. В зависимост от това колко време има на разположение, инструкторът може да прави повече или по-малко подробни обяснения.

Наръчникът може да бъде използван от потребители на Wordfast за самообучение. Ако това е така, те могат да игнорират всеки текст написан с **инструкторски стил**, който е предназначен за инструктори и има педагогическа функция.

Материалът в наръчника е разделен на четири части, всяка част отговаря на 90-минути сесия, следвана от 15 минути за въпроси и отговори.

Сесия 1	Презентация Създаване на ПП (Преводаческа памет) Първа преводаческа сесия Проверка на преведени документи
Сесия 2	Работа с непреводими изрази Почистване след превод Функция „Анализ”
Сесия 3	Управление на терминологията
Сесия 4	Контрол на качеството Управление на преводаческата памет (ПП)

Потребителите, които вече са инсталирали и използват Wordfast могат да преминат директно към Wordfast : кратък раздел за начално стартиране.

Необходими условия (Виж оригиналния файл на английски)

Сесия 1

Въведение

Защо да използваме инструмент за превод с помощта на компютър (CAT- tool)?

Преводът с помощта на компютър трябва да бъде разграничаван от Машинния превод.

Преводът с помощта на компютър, основан на ПП (Преводаческа памет) почива на два съществени метода: сегментиране и преводаческа памет. Тези два метода, всеки по свой начин, повишават продуктивността.

Сегментиране

Със сегментирането САТ-инструментът извежда на дисплея изходните сегменти един след друг; сегментът е елементарна единица от изходния документ, обикновено едно изречение. Дори при отсъствие на преводаческа памет, сегментацията:

1. осигурява по-удобна работна среда;
2. елиминира вероятността от пропускане на текст, което е често явление, когато се превежда от хартия;
3. избягва нуждата от повторно създаване на оформление и стил, с изключение на редки случаи;
4. съхранява изходния и целевия текст в един и същ документ, като прави проверката много по-лесна.

Преводаческа памет

Преводаческата памет (ПП) е база данни от преведени сегменти – в повечето случаи база данни от двойки изречения. Преводаческа памет

1. премахва нуждата от повторно превеждане на нещо, което вече е било преведено;
2. дава възможност на работни групи да споделят преводи, които са били направени преди;
3. дава възможност на преводачите да създават скъпоценна база данни от преводи.

Разбира се, възможно е да създадете преводачески памет колкото са ви нужни, напр. за различни теми и/или клиенти и/или двойки езици. Wordfast не поставя никакви ограничения в тази област. Този въпрос е разгледан в раздела "TM Management" (Управление на преводаческа памет)

Допълнителни функции

САТ (Computer Assisted Translation – Преводът с помощта на компютър) може също да предлага допълнителни функции: управление на терминологията, да прави превода по-съгласуван и последователен при по-големи проекти, контрол на качеството, бърз достъп до справочници като речници, сканиране на документи и др.

Wordfast: Бърза начална настройка

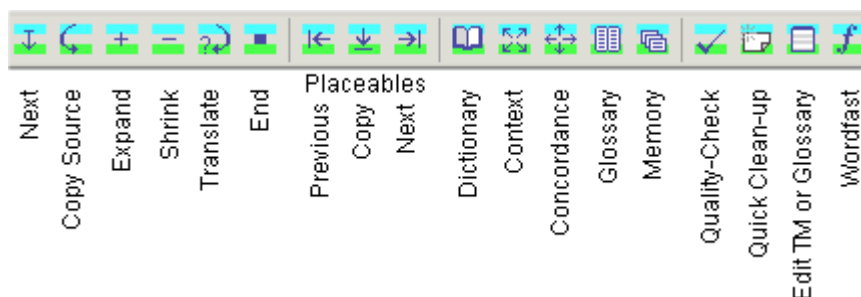
Необходимо условие (Инструкторът се уверява, че всички обучаеми са готови за работа)

Обучаемите са стартирали Microsoft Word, тулбарът на Wordfast се вижда и документът-образец (*sample.doc*), осигурен от инструктора е отворен в Ms-Word.

Подготовка за първата преводаческа сесия

Ако тулбарът на Wordfast не е разгънат, кликнете върху иконата.

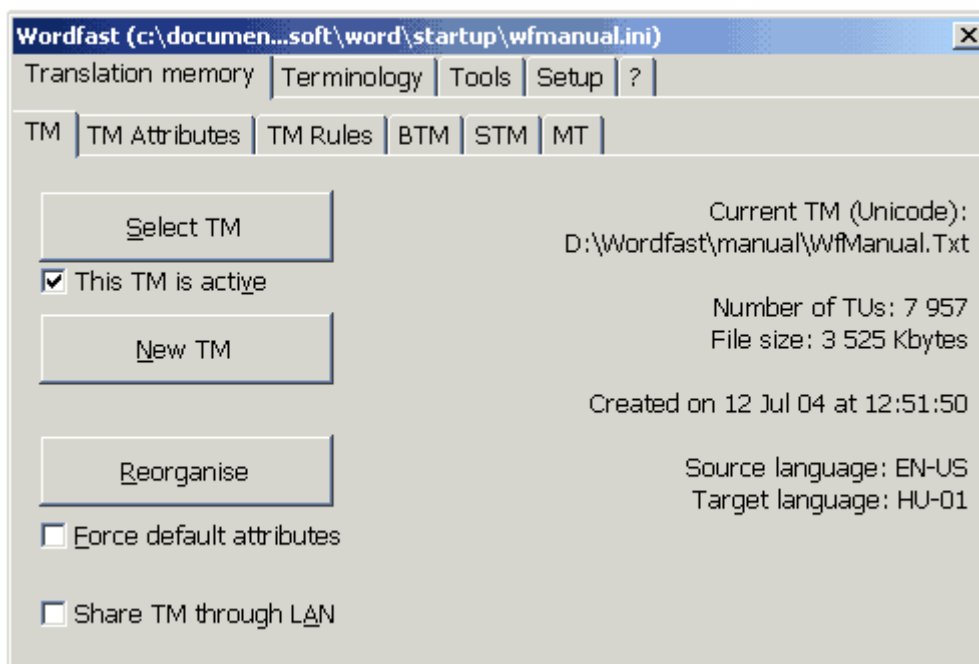
Следната лента за инструменти (тулбар) би трябвало сега да се вижда в Ms-Word:

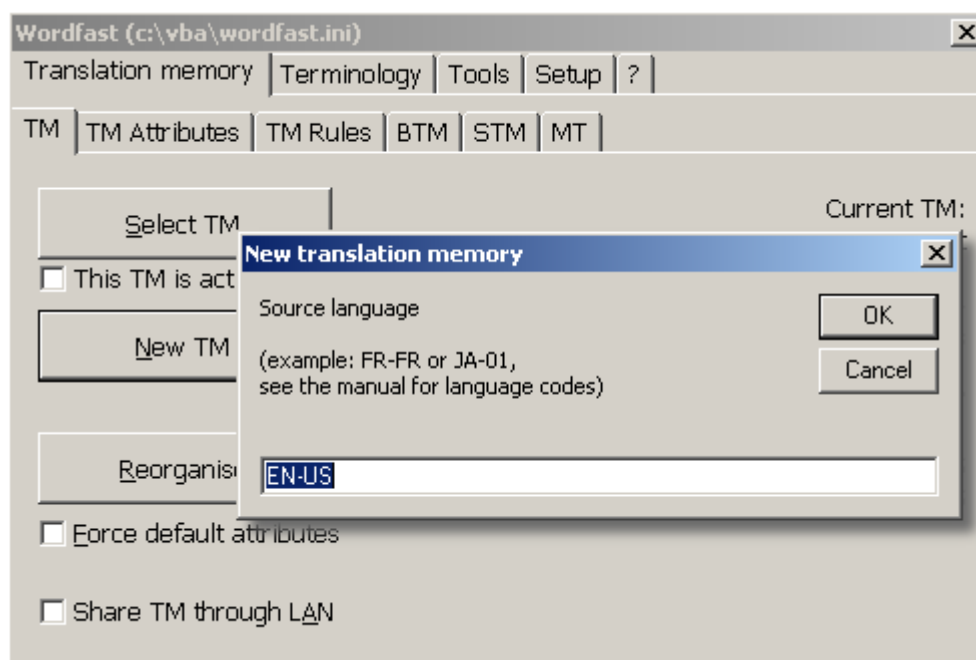
Не се впускате в дълги обяснения на всяка икона, тъй като това може да породи много въпроси. Иконите се описват стъпка по стъпка през време на обучителната сесия, когато възникне нужда.

Създаване на Преводаческа памет (ПП)

Кликнете върху последната икона от лентата с инструменти на Wordfast. В прозореца, който се отваря, кликнете върху етикета *Translation memory*, а след това върху под-етикета *TM*. Сега би трябвало да се отвори следният прозорец (информацията относно вашата TM може да е различна):

За да създадете нова ТМ, кликнете върху бутона "New TM". Wordfast ще ви подкани за изходен езиков код и ще бъде предложена стойност по подразбиране "EN-US".

Следващият списък от кодове ви дава някои валидни TMX (Translation Memory eXchange - обмен на преводаческа памет) езикови кодове :

AF-01 (Afrikaans)	FA-01 (Farsi)	NO-NY (Norwegian)
AR-01 (Arabic)	FI-01 (Finnish)	PL-01 (Polish)
BE-01 (Byelorussian)	FR-CA (French, Canada)	PT-BR (Portuguese, Brazil)
BG-01 (Bulgarian)	FR-FR (French, France)	PT-PT (Portuguese, Portugal)
CA-01 (Catalan)	HR-01 (Croatian)	RO-01 (Romanian)
CS-01 (Czech)	HU-01 (Hungarian)	RU-01 (Russian)
DA-01 (Danish)	IN-01 (Indonesian)	SH-01 (Serbo-Croatian)
DE-AT (German, Austria)	IS-01 (Icelandic)	SK-01 (Slovak)
DE-CH (German, Switzerland)	IT-CH (Italian, Switzerland)	SL-01 (Slovenian)
DE-DE (German, Germany)	IT-IT (Italian, Italy)	SO-01 (Sorbian)
EL-01 (Greek)	IW-01 (Hebrew)	SQ-01 (Albanian)
EN-CA (English, Canada)	JA-01 (Japanese)	SV-SE (Swedish)
EN-GB (English, UK)	KO-01 (Korean)	TR-01 (Turkish)
EN-US (English, USA)	LT-01 (Lithuanian)	UK-01 (Ukrainian)
ES-AR (Spanish, Argentina)	LV-01 (Latvian)	VI-01 (Vietnamese)
ES-CL (Spanish, Chile)	MK-01 (Macedonian)	ZH-CN (Chinese, PRC)
ES-ES (Spanish, Spain)	MT-01 (Maltese)	ZH-SG (Chinese, Singapore)
ET-01 (Estonian)	NL-BE (Dutch, Belgium)	ZH-TW (Chinese, Taiwan)
EU-01 (Basque)	NL-NL (Dutch, Netherlands)	

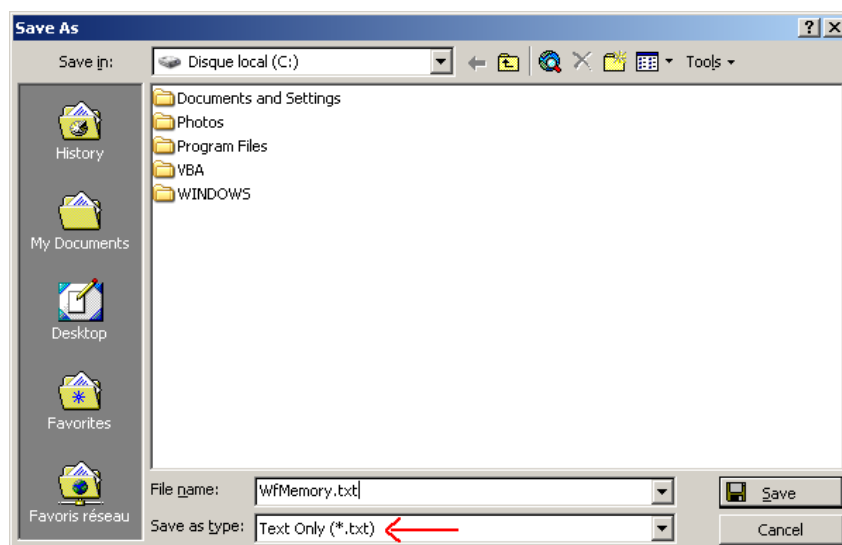
Ако вашият език не е в горния списък, проверете в http://www.wordfast.net/html/lang_frame.html за по-пълнен списък с езикови кодове. Можете също да направите справка в <http://www.lisa.org/tmx/tmx.htm> (кликнете "reference") за пълен списък от TMX кодове, които са налични сега.

След като впишете изходния езиков код, нанесете и целевия езиков код. След вписването на целевия езиков код Wordfast ще покаже преводаческа памет (която е

обикновен Ms-Word документ в текстови формат, съхранен с разширение .txt) и ще ви подкани да съхраните документа.

Wordfast разпознава два текстови формата: "Simple text" и "Unicode". (В по-новите версии на Уиндоус вм. "Simple text" има „Plain text”-моя забележка - **Jeuna777**). Форматът "Unicode" трябва да се използва за съхраняване на ПП и глосари, ако поне един от двата езика (изходен или целеви) не принадлежи към т.нар. група latin-1. Групата *latin-1* съдържа езиците от Западна и Северна Европа, вкл. Скандинавия. Групата *latin-1* не включва езиците от Централна Европа (наричана също СЕ група в света на Уиндоус), дори и ако те използват до известна степен Латинска азбука.

Форматът, в който се съхраняват документите е определен в падащия списък "File type" в диалоговата кутия, която се извежда пред вас, когато създавате ПП, както е в снимката на екрана по-долу.

Изберете формат "Text only" , както е в снимката на екрана по-горе. Някои версии на Ms-Word наричат този формат "Simple text" (**За по-нови версии на Уиндоус - Plain text - моя забележка -Jeuna777**). Ако е нужно изберете формата "Unicode".

Някои версии на Ms-Word 2002/2003 нямат "Unicode" формат в диалоговата кутия "Save as" за разлика от Ms-Word 97/2000, които винаги имат този формат. Ако се срещнете с този проблем, съхранете ПП в "Text only" формат. След това, като използвате иконата на Редактора за ПП в лентата с инструменти на Wordfast, натиснете функционален клавиш F7 или кликнете на бутона "Tools". В диалоговата кутия "Filter or sort" изберете специалния филтър „Презапишете ПП като Unicode” и след това кликнете на ОК. Кликнете ОК. Това ще презапише ПП в Unicode формат.

Ако се предлагат различни версии на Unicode , просто изберете "Unicode". Ако версията "Unicode" не съществува използвайте опцията "Unicode UTF-16".

Преводаческата памет е един обикновен текстови файл, който лесно може да се отвори с Ms-Word (препоръчително) или с приложението на Уиндоус Notepad, или с Mac's TextEdit приложение, или с какъвто и да е текстови редактор.

Избягвайте редактирането на ПП с Ексел, защото изреченията, по-дълги от 256 знака биха могли да бъдат орязани. Ние препоръчаме да използвате редактора на Wordfast за ПП .

След като ПП е съхранена в папка по ваш избор, отново се появява прозорецът за начална настройка на Wordfast. Обърнете внимание как името на новата ПП (която сега е станала активната ПП) е показано заедно с датата на създаване, езиковата двойка и друга информация.

Затворете прозореца на Wordfast с кликане върху малкия бутон "close" (горе вдясно за Уиндоус, горе вляво за Мак). Wordfast ви подканя да съхраните промените, които сте направили в началните настройки (тук вие току-що сменихте активната ПП). Кликнете ДА.

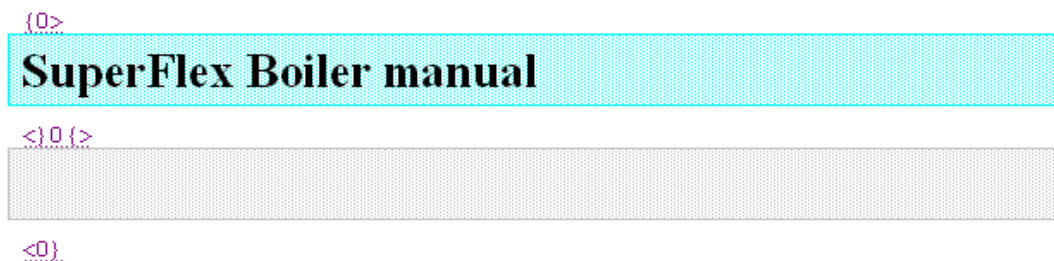
Сега сме отново обратно в Ms-Word, в нашия документ-образец.

Първа преводаческа сесия

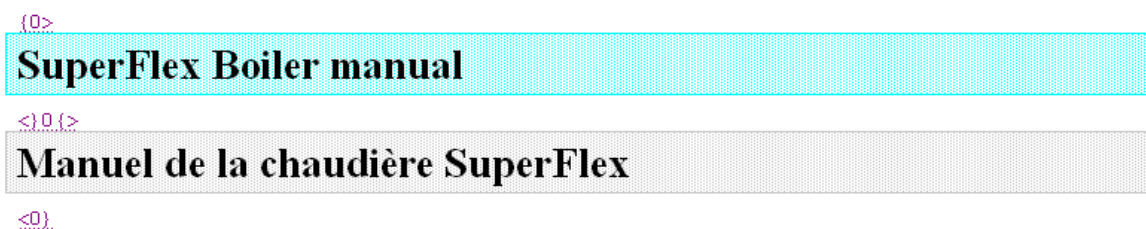
Уверете се, че курсорът е позициониран точно в началото на документа-образец.

Отворете първия сегмент с кликане върху иконата (клавишна комбинация Alt+DownArrow).

Първият сегмент се появява на син фон. Долната кутия е празна и има светлосив фон. Обърнете внимание на лилавите ограничители, които се намират преди и след изходния и целевия сегменти:

Ако Wordfast намери точен или неясен превод, то той ще бъде показан на зелен или жълт фон, в противен случай долната кутия ще остане сива и празна, както е случаят тук. Въведете вашия превод в целевия сегмент, т.е. в долната, празна, сива кутия.

След като преводът е въведен, кликнете върху иконата "Next" , или използвайте клавишната комбинация Alt+DownArrow, за да потвърдите преводаческата единица и да преминете към следващия сегмент. Въведете превода за втория сегмент, но не пристъпвайте към следващия сегмент.

Никога не използвайте клавиш Enter, нито клавиш табулатор, за да потвърдите превода. Изходният и целевият сегменти не бива да съдържат знаци за параграф, carriage returns (контролни знаци за връщане на курсора), page feeds или табулатори.

Описание на отворен сегмент

Един сегмент е отворен, когато двете оцветени рамки (горната рамка е винаги светлосиня) са видими. В това състояние всички лилави ограничители имат знак за параграф преди и след тях.

Централният ограничител съдържа число от 0 до 100, което показва процента за сходство (известен също като „стойност за съвпадение“) между изходния сегмент на документа (на син фон) и изходния сегмент, намерен в ПП, ако е подходящ. В случай на 100% сходство целевият сегмент ще бъде показан на зелен фон.

Предложения, идващи от преводаческа памет трябва винаги да бъдат прегледани и проверявани, дори когато са предлагани със 100% стойност.

За неясни предложения (чийто процент на сходство е между "fuzzy threshold" - неясния праг, определен в Wordfast и имащ стойност 75 и 99) целевият сегмент ще бъде показан на жълт фон. За неизвестен изходен сегмент – т.е. такъв, който не може да бъде намерен в ПП или чийто процент на сходство е под неясния праг, целевият сегмент ще бъде празен и на сив фон.

Един сегмент е потвърден, когато преминете на следващия или когато завършите преводаческата сесия (с Alt+DownArrow, Alt+End или с каквото и да било друго действие, което затваря текущия сегмент). В този момент двойката изходно и целево изречения се записват в преводаческата памет.

Защита на ограничителя

Лилавите ограничители са важни. Ако тези ограничители бъдат променени, изтрети или редактирани етапът на почистване на документа ще бъде затруднен или невъзможен. Свикнете да не пишете върху тях. Това се научава лесно и става втора природа след еднодневна практика.

Използването на клавишите за изтриване или коригиране (Delete или Backspace) са основната опасност. Това е така защото, за да изтрием думи в целевия сегмент често държим клавиша Delete (или Backspace) натиснат. Този навик може неволно да изтрие ограничители или знак (знаци) за параграф, намиращ се преди или след тях. Ето защо Wordfast осигурява защита от тези клавиши: Ако вашият пръст остане върху клавиша

за изтриване, по правило е невъзможно да бъде изтрит един затварящ знак за параграф или ограничител на сегмент.

Обърнете внимание, че курсорът би могъл да бъде поставен вътре в ограничителя и да напишете текст, което, разбира се, би било преднамерено.

Ако е нужно да възстановите ограничители, използвайте клавишната комбинация **Ctrl+Alt+F12**, която алтернативно включва и изключва защитата на ограничителя. Вижте резултата от клавишната комбинация **Ctrl+Alt+F12** в лентата за състояние на Ms-Word.

Обърнете внимание на клавишната комбинация **Ctrl+Alt+X**, която е предназначена за изчистване (изтриване на целия текст вътре) на целевия сегмент наведнъж, без да е нужно много пъти да натискате **Delete** или **Backspace**.

[Демонстрирайте тази точка](#)

Закриване на преводаческата сесия

Винаги трябва да затворите (завършвате) една преводаческа сесия преди да сте затворили документа, по който е в ход преводаческа сесия. Клавишната комбинация за "End translation session" е **Alt+End** или иконата . Затворете преводаческата сесия.

Когато една преводаческа сесия бъде затворена, отвореният сегмент се затваря, цветните фонове изчезват и всички лилави ограничители остават в един и същ параграф като изходен и целеви сегмент (всички знаци за параграф в целия сегмент изчезват).

След като преводаческата сесия бъде затворена, документът може да бъде затворен и програмата Ms-Word може да се затвори, ако е нужно. Можете да съхраните работния документ (документа, по който е в ход преводаческа сесия) по всяко време, но вие **трябва да затворите преводаческата сесия преди да затворите документа.**

Възобновяване на преводаческа сесия

Поставете курсора в работния документ на нивото, където трябва да бъде възобновена преводаческата сесия. Използвайте клавишната комбинация **Alt+DownArrow** или кликнете върху иконата .

Ако трябва да възобновите преводаческа сесия в дълъг документ, използвайте клавишната комбинация **Alt+Home**, което ще ви отведе точно до сегмента, в който е била затворена последната преводаческа сесия. Обърнете внимание, че Wordfast отваря отново последния сегмент (този, в който е приключила предишната преводаческа сесия). Така че този сегмент би трябвало по правило да бъде показан на зелен фон. Кликнете **Alt+DownArrow**, за да се преместите в следващия сегмент и възобновете превода.

Връщане в предишния сегмент

Клавишната комбинация Alt+UpArrow ви позволява да се върнете в предишния сегмент, напр., ако има нужда да поправите печатна грешка.

След извършването на корекцията използвайте клавишната комбинация Alt+DownArrow, за да се върнете в долния сегмент, където бяхте преди.

Анулиране („Възстановяване“) на сегмент

Клавишната комбинация Alt+Delete анулира текущия сегмент, т.е. възстановява го в несегментирано състояние, където е видим само изходният сегмент.

Тази функция е видима също в първото подменю "More..." на Wordfast менюто.

[Демонстрирайте този момент](#)

Принудителна сегментация

Ако е нужно да „прескочите“ част от документа, за да възобновите превода на определено място по-надолу, можете да позиционирате курсора там, където трябва да бъде отворен следващият сегмент и да използвате клавишната комбинация Shift+Alt+DownArrow. Можете също така да изберете част от текста (без знак за параграф) и да използвате същата клавишна комбинация.

Тази функция е видима също в първото подменю "More..." на Wordfast менюто.

[Демонстрирайте този момент](#)

Подсказка: Можете дори да съкратите един сегмент избирайки част от текущо отворения изходен сегмент и посредством натискане на същата клавишна комбинация Shift+Alt+Down.

Копиране на изходен сегмент

Иконата "CopySource" (Копирай Източник) се използва за копиране на изходния сегмент в целевия, напр. когато не е нужно изходният сегмент да бъде преведен и може да се използва "as is" (както си е).

Разширяване/Свиване на сегмент

Клавишните комбинации за разширяване (Alt+PageDown) и свиване (Alt+PageUp) и съответните икони и са създадени да удължат или скъсят един сегмент, когато пунктуацията се е изгубила по време на сегментацията. Например твърде е вероятно, че следващият сегмент:

Този процес е бил проектиран от проф. Джонсън преди един век.

е бил отрязан (сегментиран) след необичайното проф. ("Prof.") съкращение (освен ако това съкращение не е било добавено към персонализирания списък от съкращения в Wordfast's Setup > Segments tab). Ако е така, клавишната комбинация Alt+PageDown или иконата за разширяване ще ви позволи да разширите сегмента до неговия „естествен“ край. Тази операция може да бъде повторена, ако първото използване на Alt+PageDown не ви заведе до действителния край на сегмента.

Обратно, Shrink (Свий) ви дава възможност да съкратите сегмента, който е бил удължен с Expand (Разшири).

Сегментът не може да бъде разширен извън знак за параграф, край на страница, край на клетка в таблица и др.

Упражнение

Преведете примерния документ до края. Изпробвайте и упражнявайте различните клавишни комбинации, които току-що научихте. Помолете инструктора за помощ, когато има нужда.

Временни сегменти

Когато един сегмент е отворен и вие не можете да финализирате превода (искате да се върнете към него по-късно, защото липсва някаква информация) такъв сегмент трябва да бъде отбелязан като „временен“. За да направите това използвайте клавиша F10 за отворения сегмент (напомняне: за един сегмент се казва, че е отворен, когато изходният и целевият сегменти са показани на цветен фон).

Функционалният клавиш F10 маркира сегмента като „временен“ с лилав таг и ви прехвърля на следващия сегмент. Възможно е да маркирате като временни толкова сегменти, колкото ви е нужно.

Wordfast отказва да почиства документ, ако той съдържа най-малко един временен сегмент. Ако е така, изскача предупредително съобщение и курсорът се позиционира на първия временен сегмент, открит в документа.

За да бъде финализиран един временен сегмент: натиснете функционални клавиш F10, не трябва да има отворени сегменти (не бива да е в ход преводаческа сесия). Wordfast ще отвори първия временен сегмент, ако открие такъв. Финализирайте превода, след това потвърдете сегмента (като използвате клавишната комбинация за приключване на сесия Alt+End или посредством минаване към следващия сегмент, Alt+DownArrow, или чрез което и да е друго действие, което потвърждава текущия сегмент). Сега сегментът е завършен и лилавият таг изчезва.

Ако вашият клиент или вашата агенция ви помолят да предоставите **непочистени** документите, преди да ги предадете вие трябва да проверите дали не съдържат временни сегменти. За да направите това използвайте един път клавиша F10 във всеки документ преди доставянето. Причината е, че вашият клиент може да използва друга програма за да почиства файловете (Като Trados Translators' Workbench). Все пак методът на Wordfast за „временните сегменти” не се изпълнява от други инструменти като Trados.

Проверка на сегментиран документ

Можете да проверявате (коригирате) документ по един от двата следващи начина:

1. посредством директно редактиране на целевия текст в Ms-Word без да използвате Wordfast. В този случай се уверете дали скритият текст (изходният текст и ограничителите) е направен видим. За да направите това (ако е нужно) използвайте иконата в стандартния тулбар на Ms-Word, която извежда на дисплея всички знаци, които не се принтират. Уверете се, че не редактирате, изтривате или модифицирате по някакъв начин лилавите ограничители. Можете да използвате клавишната комбинация Ctrl+Comma, за да извеждате на дисплея алтернативно целия изходен и целеви текст или само целевия текст, както ще изглежда след почистването. Обърнете внимание, че трябва да се върнете към дисплея с целия изходен и целеви текст и ограничителите, когато действително редактирате текста;
2. използвайки Wordfast за проверяване на документа, отваряйки сегментите, ако е нужно да се редактират. Този е препоръчителният и сигурен начин. Забележете, че дори нелицензирана версия на Wordfast може да бъде използвана за проверка и коригиране на документ.

Ако трябва да бъде направена проверка на хартиен документ, забележете, че когато се принтира един документ е възможно да бъде отпечатан само *видимият* текст, което прави проверката трудна. За да отпечатате документа заедно със скрития текст, изведете на дисплея диалоговата кутия "Print" използвайки менюто File/Print, след това кликнете върху "Options" и поставете отметка в кутията за отметки "Hidden text".

Сесия 2

Работа с непреводими изрази (placeables)

Кратък преглед

Като "Placeable" (Непреводим израз) в рамките на изходния сегмент, се определя всеки термин или израз, който Wordfast „разпознава“ по каквато и да било причина.

Непреводими изрази обикновено са термини, които могат да бъдат прехвърлени *както са* в целевия сегмент, през време на преводаческия процес. Wordfast предвижда клавишни комбинации за прехвърляне на непреводими изрази в целевия сегмент. Този метод спестява време и увеличава надеждността.

Избиране на непреводими изрази

Чрез настройката по подразбиране, когато няма предвидена друга команда, Wordfast счита следните елементи за непреводими изрази:

1. Всички термини в изходния сегмент, които са разпознати в един от активните глосари. Тези термини обикновено биват осветени в светлосин цвят.
2. Всички числа или комбинации от букви и числа (например 120, или TT120).
3. Имейл адреси и URLs (уеб адреси).
4. Полета, бележки под линия и графики.

За избиране на непреводими изрази се използват комбинациите и иконите : предходен непреводим израз Ctrl+Alt+leftArrow и следващ непреводим израз Ctrl+Alt+RightArrow

Когато един непреводим израз е избран той е ограден с тънка червена линия:

```
{0}
up to 500,000 Translation Units (TU) per TM.
< } 0 { }
jusqu'à |
< 0 }
```

Копиране на непреводими изрази

Когато един непреводим израз е избран, за да бъде вмъкнат на мястото на курсора, може да се използва комбинацията за CopyPlaceable (Копирай Непреводим израз)

Ctrl+Alt+DownArrow и иконата . Разбира се курсорът трябва да е останал в целевия сегмент.

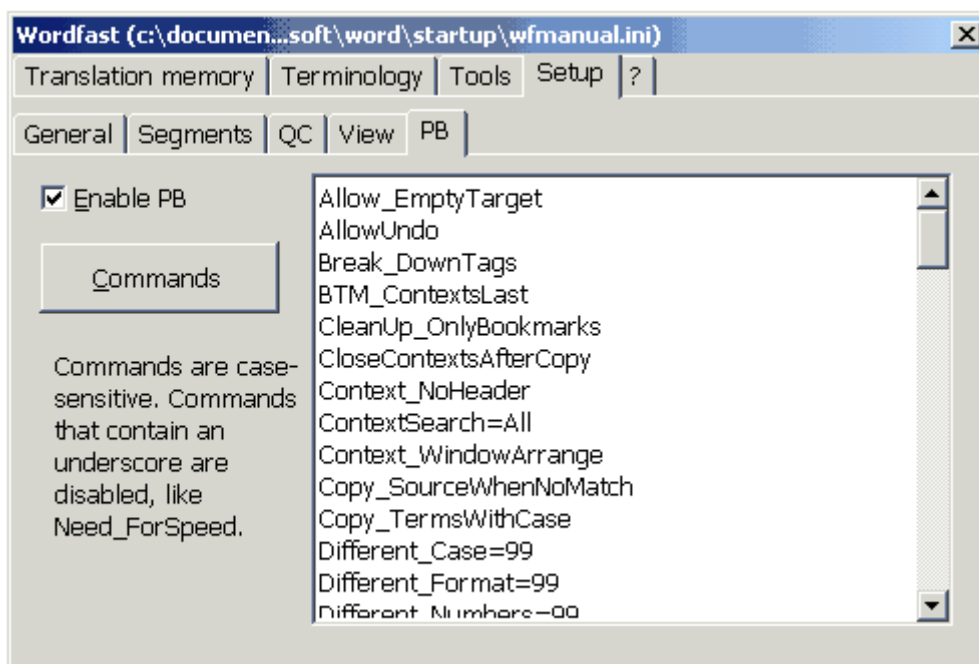

Ако непреводимият израз е термин, който е бил разпознат като наличен в един от активните глосари (той е осветен в синьо в изходния сегмент), Wordfast няма да копира него, а ще копира

Персонализиране на непреводими изрази

Много други елементи от изходния сегмент могат да бъдат определени като непреводими изрази, така че за тях можете да използвате горе посочените методи.

Персонализирането на непреводими изрази се прави чрез командите, активирани в етикета на началната настройка на Wordfast, в под менюто "Pandora's box". Ако текстовата кутия е празна, кликнете върху бутона "Commands" и след това ОК.

Поставете отметка в кутията за отмятане "Enable PB" (Активирай Кутията на Пандора). Намерете командата "Placeable=First_Cap" и изтрийте долната черта, така че да изглежда така: Placeable=FirstCap. Сега тази команда от Кутията на Пандора ("PB") е активна. Тя би направила „Непреводим израз“ всяка дума, която започва с главна буква, освен първата дума от изречението.

Демонстрирайте този момент

Главната цел на тази команда е да направи всички собствени имена непреводими изрази, което е голямо спестяване на време. вие просто трябва да ги изберете, а след това да ги копирате. Дори и увеличаването на скоростта да е скромно, надеждността е значително подобрена.

Други команди от Кутията на Пандора могат да превърнат термини, оградени от дадени знаци или термини, съдържащи определени знаци, в непреводими изрази. Това е много полезно, когато превежданият текст съдържа всякакъв вид непреводими кодове или параметри.

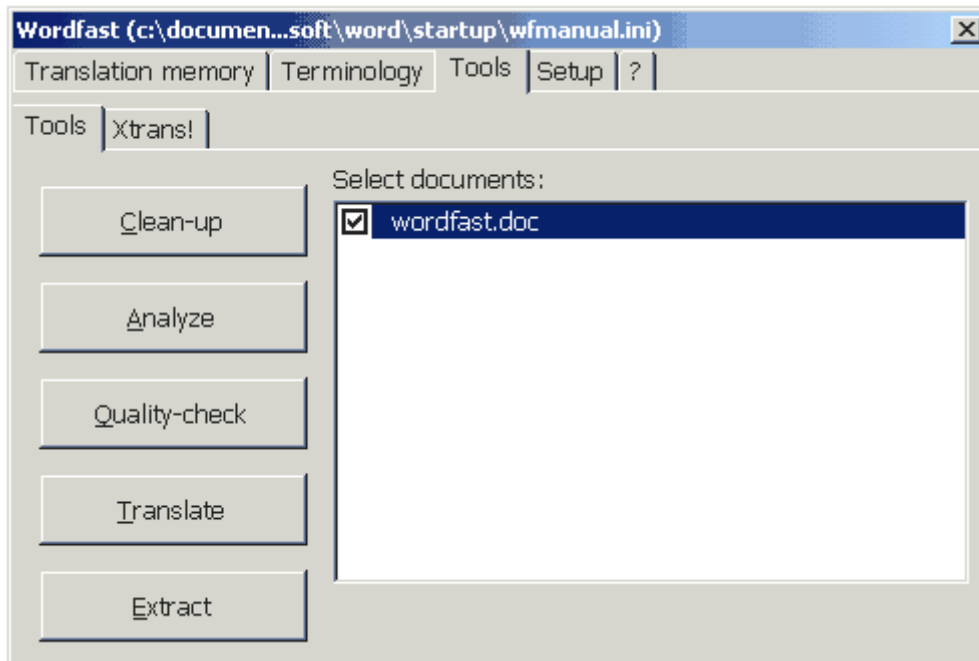
Почистване след превод

След като документът е преведен и проверен е възможно той да бъде почистен, за да се освободи от изходния текст и ограничителите. Съществуват два начина за почистване на документ в зависимост от това как той ще бъде проверяван:

Обичайният начин (Етикет "Tools" в Wordfast)

Проверката е била направена директно в документа, без използване на Wordfast или тя е била направена на друг компютър, с друга преводаческа памет. В този случай преводаческата памет не е запазила различните промени, които са били направени след началния превод.

Кликнете върху последната икона на тулбара (лентата с инструменти) на Wordfast. В прозореца, който се отваря кликнете върху етикета Tools , а след това върху под менюто Tools. Уверете се, че документът, който предстои за почистите, е отметнат в списъка с документи.

Кликнете върху бутона "Clean up". Wordfast ще ви попита дали искате да актуализирате преводаческата памет. Кликването върху "yes" ще разреши на Wordfast да проверява всички сегменти през време на почистването и да актуализира онези, които са били променени през време на проверката.

Сведение за почистването

Първият метод за почистване, описан по-горе създава сведение за почистването, който се предоставя под формата на Ms-Word документ. Този документ представя броя на всички сегменти, думи и знаци (вкл. интервали) в изходните и целеви сегменти, което може да бъде от полза за изготвяне на сметка или статистика. Този документ може да бъде съхранен или премахнат, според нуждата.

В случай, когато почиствате много документи, крайното сведение ще сумира всички индивидуални резултати.

Опростен метод за почистване ("QuickClean" икона в тулбара на Wordfast)

Ако документът е бил проверен чрез отваряне на всички сегменти с Wordfast и при използване на същата ПП, която е била използвана при създаването му, може да бъде използвана иконата "QuickClean" от тулбара на Wordfast. Този метод е много по-бърз, защото той не изисква проверка на всеки сегмент. От друга страна той не създава сведение за почистването.

Кликнете върху иконата Quick-clean от тулбара (лентата с инструменти) на Wordfast.

Когато един документ се почиства с Wordfast, по двата метода, документът както е *преди почистването* се съхранява в един файл със същото име, но с разширение .bak . Възможно е да прибегнем отново до този документ, ако напр. проверката е била извършена по погрешка. Ако отворите "File" менюто на Ms-Word ще видите този документ архивно копие в списъка от последните файлове в долния край на менюто.

Забележете, ние препоръчваме съхраняване на архивни версии на сегментираните документи. Някои спорове след доставката не биха могли да бъдат разрешени без този важен документ. Нещо повече, ако преводаческата памет случайно се изгуби, почистването на едно копие от тези архивни сегментирани документи може да възстанови преводаческата памет.

Функцията "Analysis"

Кратък преглед

Функцията "Analysis" в Wordfast се използва главно за създаване на оценка за даден проект. Разбира се, този метод се отнася само до преводимия изходен текст, както е открит в документите за превод.

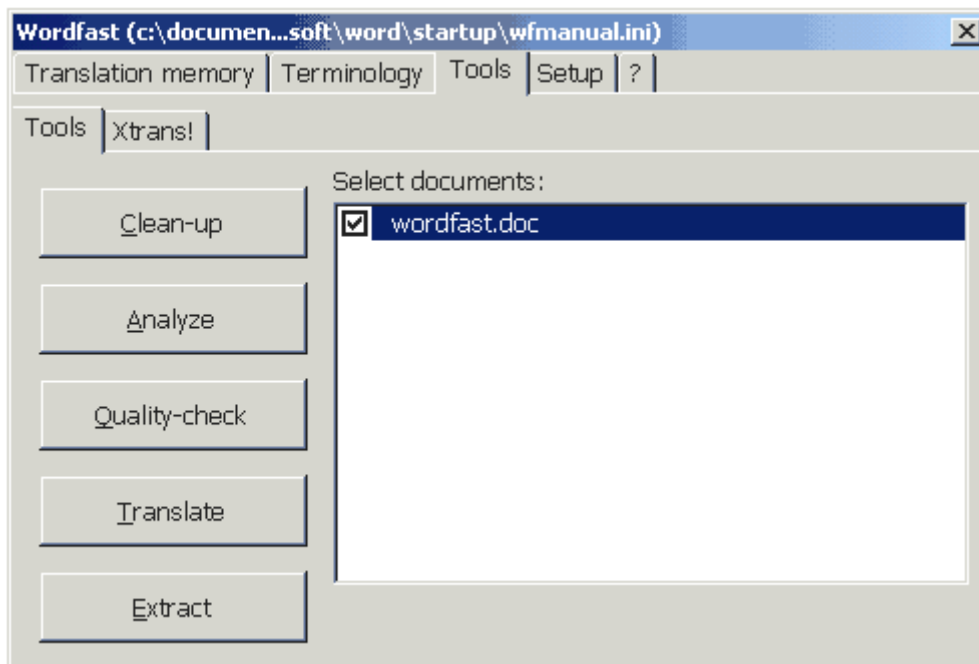
След завършване на един преводачески проект инструментът за почистване също ще направи преброяване на сегменти/думи/знаци за целевия (преведен) текст.

Пускане на анализ

Анализът (както е и с всички останали инструменти) се прави за определен брой файлове, които първо биват избрани. Съществуват две възможности:

1. Един или повече документи вече са отворени в Ms-Word. Документите, фигуриращи в списъка на Tools/Tools tab в Wordfast, са тези, които са текущо отворени в Ms-Word.
2. Wordfast се пуска, когато няма отворен документ. Етикетът Tools/Tools tab на Wordfast показва в списъка документи и/ или файлове в Ms-Word, открити в

текущата папка с документи, в която последно сте отворили или съхранили документ. Възможно е да навигирате в харддиска, както и да ограничите списъка до няколко вида файлове.

Преди да кликнете върху бутона "Analysis" трябва да отметнете в списъка документите, които ще бъдат анализирани. Анализираните документи се *четат* през време на анализа, те не биват модифицирани нито съхранявани.

Сведението от анализа, създадено след анализирането дава подробни данни за следните неща:

ANALYSIS REPORT		16:14:40		01-06-2005	
=====					
c:\My Documents\testdoc.doc					
Сходство	сегменти.....	думи.....	знаци.	%	

Повторения	2	22	119	11%	
100%	0	0	0	0%	
95%-99%	0	0	0	0%	
75%-94%	0	0	0	0%	
0%-74%	12	182	1039	89%	
Общо	14	204	1158		
(Преброяване на знаци вкл. интервали)					

Повторения - този термин се отнася до повторения, открити в документите, които са били анализирани (това не засяга преводаческата памет). Например, ако едно и също изречение (сегмент) се появява 3 пъти в набора от анализирани документи, броячът на повторенията ще покаже 2 повторения.

Процентно сходство (процент на съвпадение) : Това е сравнение, направено между сегментите, намерени в документите и изходен сегмент на съвпадение, намерен в преводаческата памет.

Обърнете внимание, че това преброяване включва интервали.

Преброяването на думите се прави по метод, поддържан от Wordfast, но то обикновено се използва и от повечето преводачески инструменти. Това преброяване на думи *обикновено* е „по-щедро” отколкото преброяването на Ms-Word. Например апострофите и тиретата са *отделни* думи, така че в долния пример:

L'argent de Louis-Philippe

Ms-Word ще преброи три думи, а Wordfast (и Trados и др.) ще намерят пет думи.

Най-общо казано един САТ инструмент (инструмент за превод с помощта на компютър) може да намери 10% повече думи отколкото функцията за преброяване на думи на Ms-Word. Разликата между Wordfast и Trados е около 1% и обикновено е по-малко, когато се броят думи в обикновен файл без тагове.

Преводачите би трябвало да се договарят с клиентите си преди да се ангажират с проект относно това кой метод на преброяване да се използва (Ms-Word, Wordfast) и на каква база (изходен или целеви текст).

Текстът, открит в заглавната и завършваща част, както и в бележките под линия се включват в преброяването на Ms-Word. Текстът, открит в *текстовите кутии* (елементи, които са обособени от обикновения текстови поток в документите; върху тези елементи може да се кликва, като около тях се появява оразмерима кутия, така че тези елементи не са таблици или текст с рамка) не се взема под внимание.

Сесия 3

Управление на терминология

Кратък преглед

Един добър превод може да бъде провален с лоша терминология и обратно. Много клиенти имат своя съществуваща терминология („жаргона” на тяхната професия), която често бива предоставена на преводача под формата на двуезичен глосар, събран през време на предишните преводи. В този случай окончателният резултат би трябвало хармонично да обедини лингвистичните умения на преводача с терминологичните изисквания на клиента.

Wordfast предлага различни техники, които подпомагат преводача при управлението на тези терминологични изисквания:

- използвани през време на превода интегрирани глосари с активно разпознаване на терминология;
- бърз достъп до външни речници или бази данни, локални или през интернет, посредством използването на клавишни комбинации на Ms-Word.
- контекстно търсене в една или повече преводачески памет;
- Справочно търсене (документно търсене) в набор от сурови документи;
- функция контрол на качеството за наблюдаване на правилното използване на клиентската терминология през време на превода.

Глосари

Кратък преглед

Това са случаите, когато клиентът иска от преводача да предостави глосар, създаден през време на възлагането или на преводаческия проект. Тогава преводачът трябва да създаде глосар и да добави специфичната за проекта терминология към него.

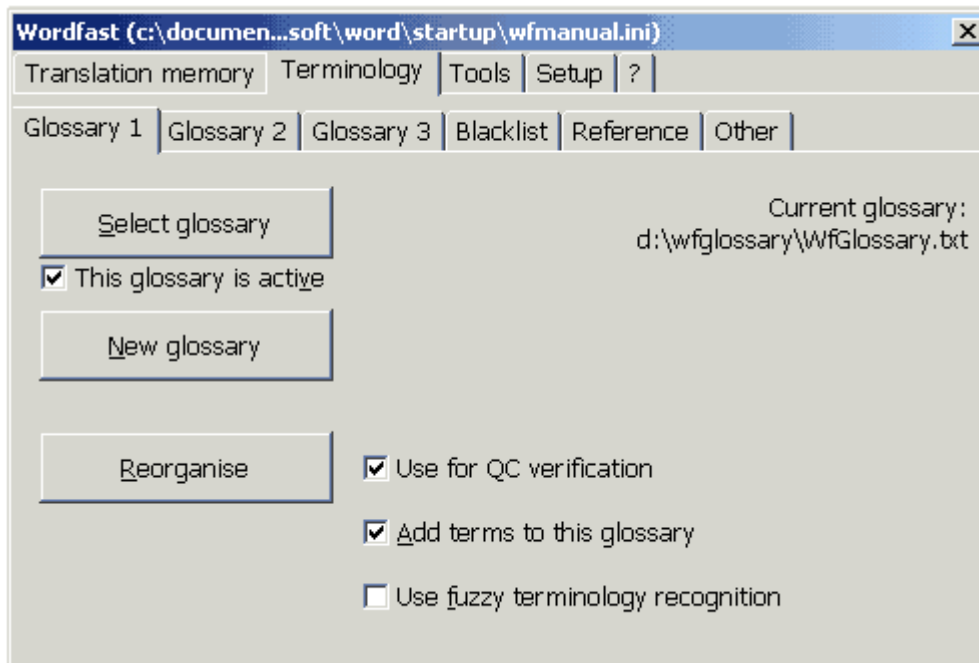
Добавянето на терминологията може да бъде направено преди превода (начална фаза, посветена на локализирането и извличането на терминологията) или през време на самия преводачески процес.

В много случаи все пак клиентът ще предостави глосар с термини, който е бил създаден през време на предишните преводи. Тогава преводачът трябва да се съобразява с глосара и може понякога да дава своя принос към него.

Wordfast е проектиран да помага на преводача във всички ситуации, обяснени по-горе. Нещо повече, Wordfast може едновременно да използва до три различни глосари през време на една и съща преводаческа сесия. Тези глосари са обикновени текстови файлове, в които колоните са разделени с табулатори: т.нар. универсален tab-delimited text format.

Създаване на глосар

Кликнете върху последната икона от лентата с инструменти на Wordfast. В прозореца, който се отваря кликнете на етикета *Terminology*, а след това на под-етикета *Glossary 1*. Би трябвало да се отвори следният прозорец (информацията, отнасяща се до самия глосар може да е различна):

Кликнете върху бутона “New glossary”. Wordfast създава образец, Английско-Френски речник от три реда (обикновено наричани статии). Всяка статия е съставена от изходен термин, следван от табулатор, следван от целеви термин. Това е примерен глосар, в който можете да редактирате или да изтриете съществуващите термини. Обърнете внимание, че глосарите в Wordfast не съдържат езиково дефиниране (езикови кодове) така че можете да използвате отново примерния глосар EN-FR , дори и ако вашата езикова двойка е различна.

Наименовайте и съхранете новия документ (примерния глосар). Новосъздаденият глосар сега се появява като „Текущ глосар”. Уверете се, че квадратчето за чекиране с надписа "Този глосар е активен" е отметнато – в този момент то вече трябва да е отметнато.

Избиране на вече съществуващ глосар

Използвайте бутона „Избери глосар” , за да изберете съществуващ глосар. В диалоговата кутия „Отвори” се уверете, че списъкът от "File types" (Видове файлове) е позициониран на "Text files – текстови файлове , (*.txt)" така че можете да виждате всички текстови файлове. Отворете примерния глосар, който беше даден от инструктора (sampleglo.txt).

Използване на глосар

Уверете се, че квадратчето за отмятане "This glossary is active" в етикета "Terminology/Glossary 1" в Wordfast е отметнато.

Кликнете върху бутона "Reorganise". Това принуждава Wordfast да сортира и индексира целия глосар.

Затворете Wordfast.

Отворете сегмент в примерния документ, даден от инструктора. Поне един от термините, вписани в глосара трябва да присъства в сегмента, който отваряте с клавишната комбинация Alt+DownArrow. След като вече сегментът е отворен, термините, които са разпознати от Wordfast като налични в глосара се осветяват в синьо, както във фигурата по-долу:

```
{0>  
The SuperFlex double-furnace boiler is built for large plants, and implements an  
environmentally safe technology.  
<} 0 {>  
  
<0}
```

В горната снимка на дисплея (скриншот) термините "double-furnace boiler" и "implements" са били намерени в текущо активния глосар. Ето защо те са осветени. Сега клавишните комбинации Ctrl+Alt+LeftArrow и Ctrl+Alt+RightArrow могат да бъдат използвани за избиране на някой от тези термини. Терминът е избран, когато е ограден в червена кутия.

Изберете един от осветените термини, след това втори, ако има.

Сега са възможни няколко операции.

Въведете целеви термин на мястото на курсора.

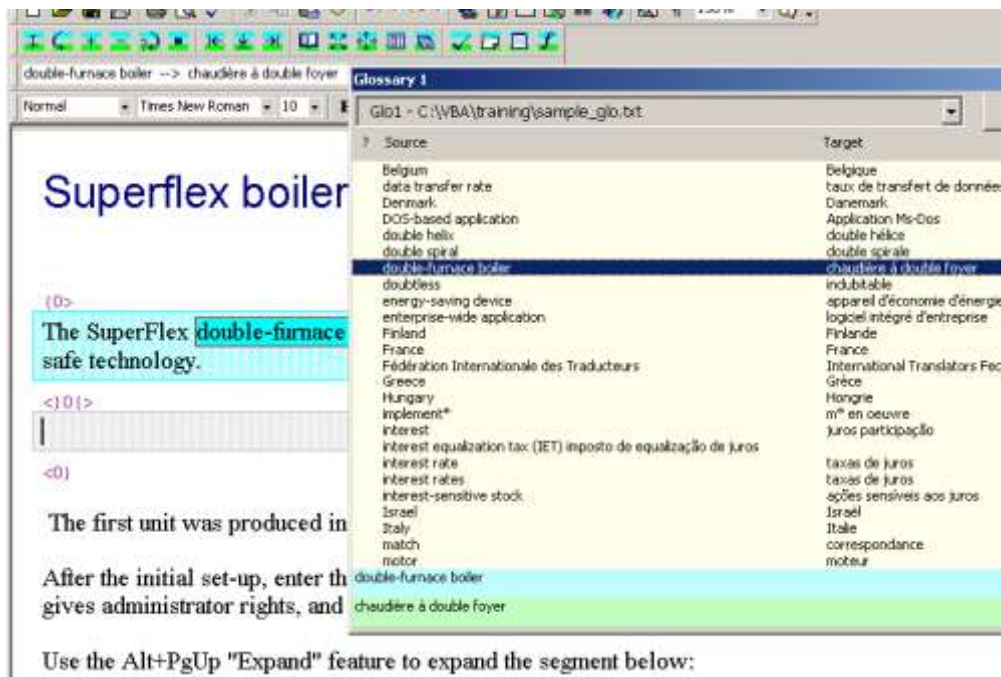
Клавишната комбинация Ctrl+Alt+DownArrow ще вкара на мястото на курсора целевия термин, който съответства на разпознатия и избран изходен термин .

Разбира се курсорът трябва да остане в целевия сегмент. Не е нужно да се напуска целевия сегмент, за да се избере един осветен термин.

Отвори редактора на глосара при избран термин

Клавишната комбинация Ctrl+Alt+Enter ви позволява да отворите редактора на глосара, който би трябвало да покаже избрания термин. Това би ви помогнало да видите цялата статия, да я редактирате или да претърсите глосара за други термини.

Добавяне на терминология

Клавишната комбинация Ctrl+Alt+T ви дава възможност да добавяте двойки термини към глосара *през време на преводаческата сесия* и дори и когато не е в ход преводаческа сесия. Този процес се състои от две стъпки:

1. **Изберете изходния термин (с мишката или посредством клавиатурата).** Натиснете Ctrl+Alt+T. Лентата за състояние на Ms-Word потвърждава избирането на изходния термин.
2. **Изберете целевия термин (с мишката или посредством клавиатурата).** Натиснете Ctrl+Alt+T. В този момент се отваря диалогова кутия за добавяне на терминология. Можете да проверите двата термина, да ги редактирате, ако е нужно и може би да добавите коментар. Налични са полетата F1, F3, и F3 за добавяне на кодове според нуждата. Можете свободно да решавате как да ги използвате. Например поле F1 би могло да получи код за клиента, поле F2 за темата и т.н.

Също така можете да определите в кой глосар да бъде добавена двойката термини, в случай че използвате повече от един глосар. Трите кутийки за отмятане са предварително настроени съгласно на настройката "Add terms to this glossary" в съответния етикет за глосар в Wordfast.

The image shows a dialog box titled "Edit entry" with a close button (X) in the top right corner. The dialog contains the following fields:

- Source:** flywheel*
- Target:** volant moteur
- Comment +:** mech.
- F1:** (empty)
- F2:** (empty)
- F3:** (empty)

At the bottom right of the dialog are two buttons: "Ok" and "Cancel".

Кликнете „ОК”, за да добавите двойката термини в определения от вас глосар (определените от вас глосари).

Разпознаване на неясна терминология

Всеки път, когато преводачът отвори нов сегмент, Wordfast трябва да провери за възможно наличие на изходни термини в текущо активния глосар (в текущо активните глосари). Тази операция се нарича разпознаване на терминология. Разпознатите термини след това биват осветени в синьо в изходния сегмент.

Разпознаването на терминология има за цел намирането на точни съвпадения на термините от изходния сегмент в термините в глосара. Ако това подбиране не е неясно, възможно е Wordfast да „не види” термини заради флексите (изходният сегмент съдържа *flywheels* докато глосарът съдържа само *flywheel*). За да бъде решен този проблем с флексите могат да бъдат определени два режима на подбор (съчетаване): автоматичен и ръчен.

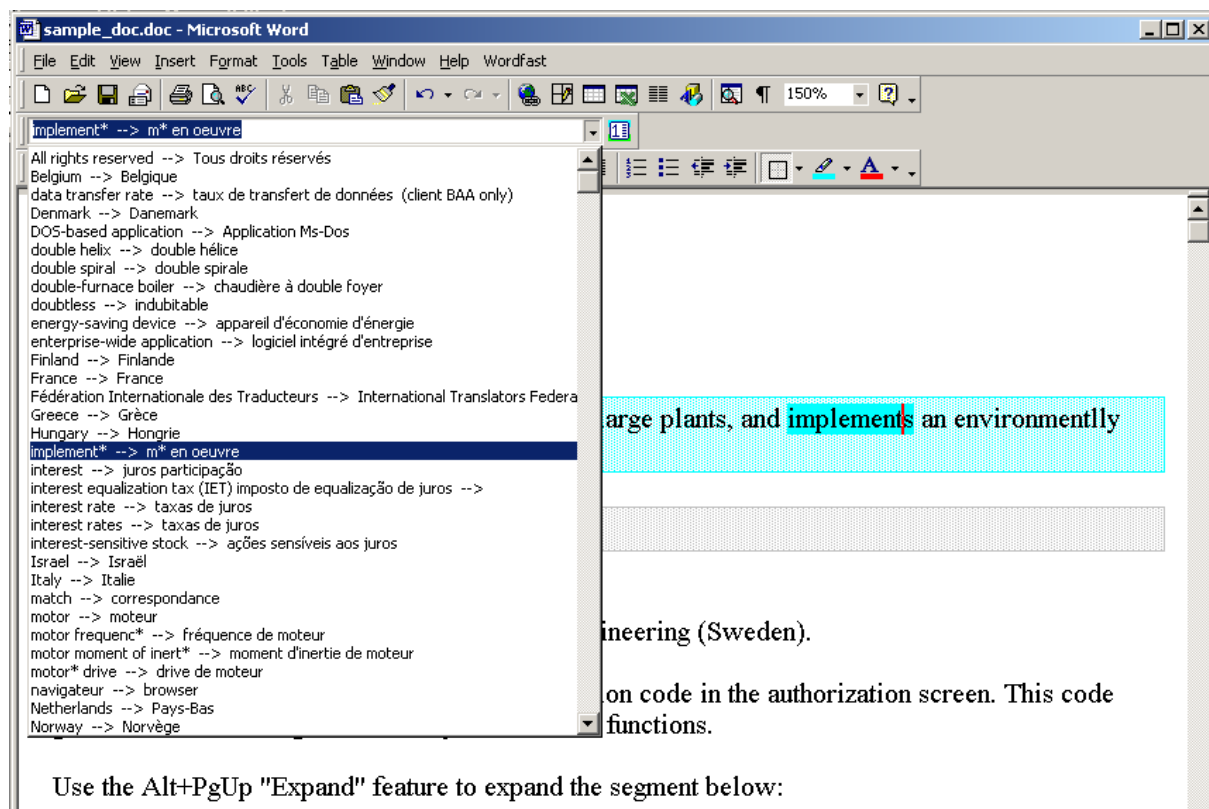
Ако кутийката за отмятане "*Use fuzzy terminology recognition*" в етикета на глосара в Wordfast е отметната, то тогава разпознаването на терминологията е настроена на *fuzzy* (неясна). Това разпознаване на неясна терминология използва статистически – *а не лингвистичен*- метод, за да стигне до термините. Той действа чрез постепенно орязване на крайните букви, за да бъдат лематизирани термините, т.е. да се стигне до техните корени. Този суров метод се прави в определени рамки и има ограничения. Този метод дава приемливи резултати за техническия жаргон, който често е съставен от многословни изрази и който съдържа по-дълги думи. Термини като "double- furnace boiler" или "flywheel" винаги ще бъдат намерени, дори ако са склонени (във форма за множествено число например).

Ако изходният термин в един глосар съдържа звездичка, както в примера, даден в по-горната фигура, тогава Wordfast ще бъде в състояние да намери *flywheel*, *flywheels* и дори малко вероятната форма *flywheeled*. Този метод се нарича **ръчно** разпознаване на неясна терминология (MFTR).

Когато клиентът доставя глосар в началото на един проект и срокът е кратък (както обикновено се случва) за препоръчване е използването на автоматичното разпознаване на неясна терминология (AFTR). След завършване на проекта, много добре би било (ако глосарът е запазен за други проекти) да се прегледа всеки изходен термин и ръчно да бъде добавена звездичка, за да бъде направено по-надеждно разпознаването на неясна терминология.

Отваряне на глосара в падащ списък

Можем да разглеждаме глосар и да правим справка в него в падащ списък направо от лентата с инструменти на Ms-Word. Това ни дава възможност за много бърза консултация и бърз достъп до терминологията. За да направим така избираме един изходен термин с мишката или клавиатурата в изходния сегмент и използваме клавишната комбинация Ctrl+Alt+G. Сега би трябвало да се появи падащ списък в лентата с инструменти на Ms-Word, който вие можете да отваряте.

Редактор на глосари в Wordfast

Глосарът представлява базата данни, в която Wordfast записва терминология, което прави възможно разпознаването на терминологията. Базата данни е един набор, сбор от записи; тук те се наричат „статии” и се появяват като „редове”. Една статия от глосар съдържа изходен термин, целеви термин и по желание коментари и полета. Тези полета могат да бъдат използвани за добавяне на дефинирани от потребителя кодове, отнасящи се до домейна, темата и т.н.

Форматът за глосарите на Wordfast е "tab-delimited text". Този формат може да бъде отворен с NotePad (малък текстови редактор на Windows), Ms-Word и др.

Въвеждане на терминология

Ако вашият клиент ви е изпратил глосар шансовете са той да е документ в колони (изходен термин, целеви термин, коментари). Това може да е документ на Ms-Word или електронна таблица на Excel.

Обикновено въвеждането на терминология се прави с клипборда – копиране и поставяне.

Пример 1: Клиентският глосар е във формат Ms-Excel.

1. Отварям глосара с Ms-Excel.
2. Уверявам се, че колона А съдържа изходен термин, колона В съдържа целеви термин. Премествам или разменям колоните, ако има нужда.
3. Избирам всички клетки, които съдържат терминология и използвам Edit/Copy (Ctrl+C) функцията в Ms-Excel.
4. Затварям клиентския глосар, но оставям отворен Ms-Excel.
5. Отварям глосара на Wordfast с Ms-Excel. Когато го отварям с Ms-Excel потвърждавам, че това е tab-delimited text (текст с ограничители-табулатори).
6. Поставям курсора точно под последната статия в този глосар.
7. Използвам менюто Edit/Paste или клавишната комбинация Ctrl+V (Постави).
8. Затварям Ms-Excel и потвърждавам, че глосарът трябва да бъде съхранен.

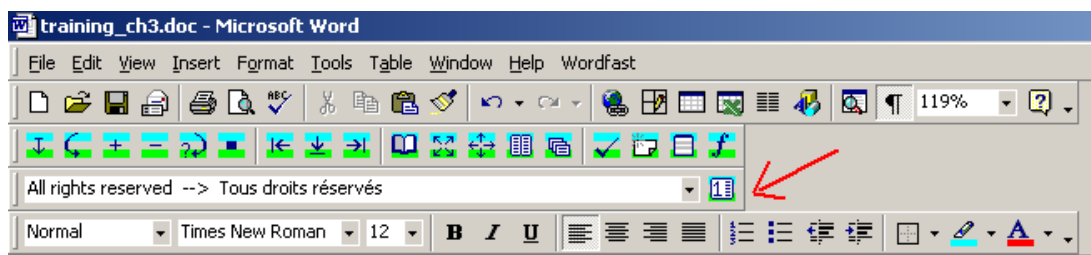
Пример 2: Клиентският глосар е документ с таблица от Ms-Word.

1. Отварям глосара с Ms-Word.
2. Избирам колоните, които съдържат изходните и целеви термини.
3. Използвам менюто Edit/Copy или клавишната комбинация Ctrl+C (Копирай).
4. Отварям глосар на Wordfast с Ms-Word, поставям курсора точно под последната статия и използвам функцията Edit/Paste (Ctrl+V).
5. Съхранявам документа като text-only.

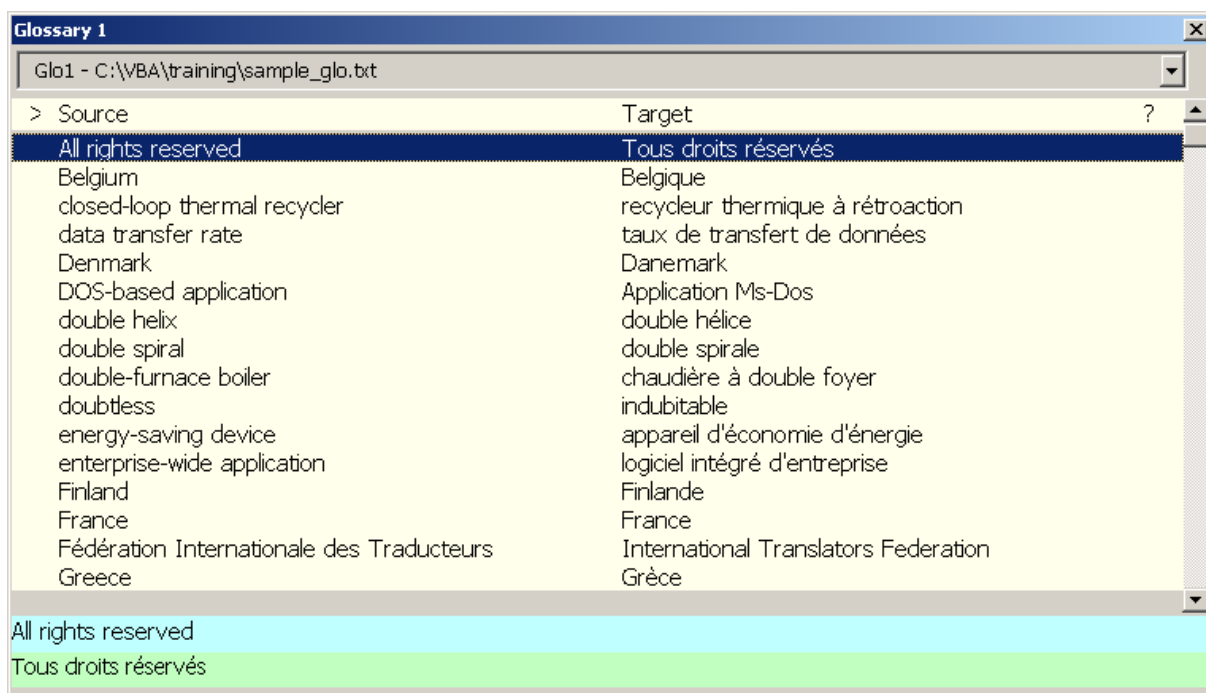
Редакторът на глосари

Ако е нужно затворете Wordfast. Сега сте в Ms-Word.

Ако лентата с инструменти на глосара не се вижда, изведете я на дисплея като използвате клавишната комбинация Ctrl+Alt+RightArrow.

Кликнете върху икона на лентата с инструменти на глосара. Би трябвало да се появи следният прозорец:

Клавишни комбинации и методи на редактора на глосара

Този прозорец е редактор който дава директна връзка с глосара. Следните клавишни комбинации ще ви позволят да действате или да взаимодействате със статиите в глосара:

Enter	Редактира статия.
Delete (Del)	Изтрива статия. Обърнете внимание, че това действие не ви подканя за потвърждение, защото то може да бъде отменено. Повторното натискане на клавиш Delete ще „възкреси” изтритата статия.
Ctrl+Delete	Изтрива окончателно статиите, които са били изтрити посредством обикновения метод с "Delete", описан по-горе. Това действие не може да бъде отменено: Ето защо тук се иска потвърждение.
SpaceBar	Маркира статия. Това маркиране се прави за подготвяне на някои статии за по-късно действие като "Copy", "Delete" и т.н.
Ctrl+C	Копира маркирани статии. Статиите не са копирани в системния клипборд (Windows or Mac OS), а в клипборда на Wordfast, чиито размер е неограничен.
Ctrl+X	Изрязва. Тази клавишна комбинация постига същия резултат както клавиша "Delete", но в този случай всички <i>маркирани</i> статии ще бъдат изрязани или изтрити; Клавишната комбинация Ctrl+Y може да отмени тази операция.
Ctrl+V	Поставя копираните с Ctrl+C или Ctrl+X статии в края на глосара. Новопоставените статии са маркирани.
Ctrl+A	Маркира (или размаркира) всички статии в глосара.

Shift+Ctrl+A	Променя текущото маркиране.
Ctrl+D	Сменя алтернативно дисплея между Покажи <i>всички статии</i> и Покажи <i>само маркираните статии</i> .
F7	Отваря диалоговата кутия „Филтрирай или сортирай” за настройване на филтри или сортиране на глосара.
Ctrl+O	Отваря друг файл (друг глосар).

Практикувайте горното (**инструкторът извършва всяко действие и го коментира**):

- Изтрийте статия, след това отменете изтриването.
- Маркирайте всички статии.
- Размаркирайте всички статии.
- Маркирайте три случайни статии.
- Променете текущото маркиране. **НЕЯСНО**
- Променете текущото маркиране отново. **НЕЯСНО**
- Изрежете трите маркирани статии.
- Поставете трите изрязани статии; Локализирайте ги (в края на глосара).
- Покажете на дисплея само маркираните статии.
- Изведете всички статии на дисплея.

Клавишната комбинация Ctrl+O.

Тази клавишна комбинация има същата функция като функцията "Select glossary" в Wordfast > Terminology management > Glossary етикета. Тя ви позволява да смените текущо активния глосар.

Диалогова кутия "Filter and sort"

Функционалният клавиш F7 (или кликването върху бутона "Tools" или кликването върху заглавията на колоните) отваря инструментите за управление за напреднали, които са описани в сесията за напреднали (ниво 2).

Обърнете внимание на списъка *Специални филтри*. Тези филтри са предварително настроени да извършват операции в глосара като:

Маркиране на излишни статии (един и същ източник)	Този филтър маркира излишните статии, които имат един и същ изходен термин. Този филтър само <i>маркира</i> статиите. След това можете да ги изрежете с клавишната комбинация Ctrl+X , а после да ги изтриете окончателно като използвате Ctrl+Delete.
Маркиране на излишни статии (едни и същи източник + цел)	Този филтър е същият като предишният, но той счита за излишни статиите, ако имат едни и същи изходни И целеви термини.
Размени източник и цел	Този филтър разменя местата на изходната и целевата колони.
Презапиши Глосара като unicode	Този филтър презаписва глосара в Unicode формат.

Сесия 4

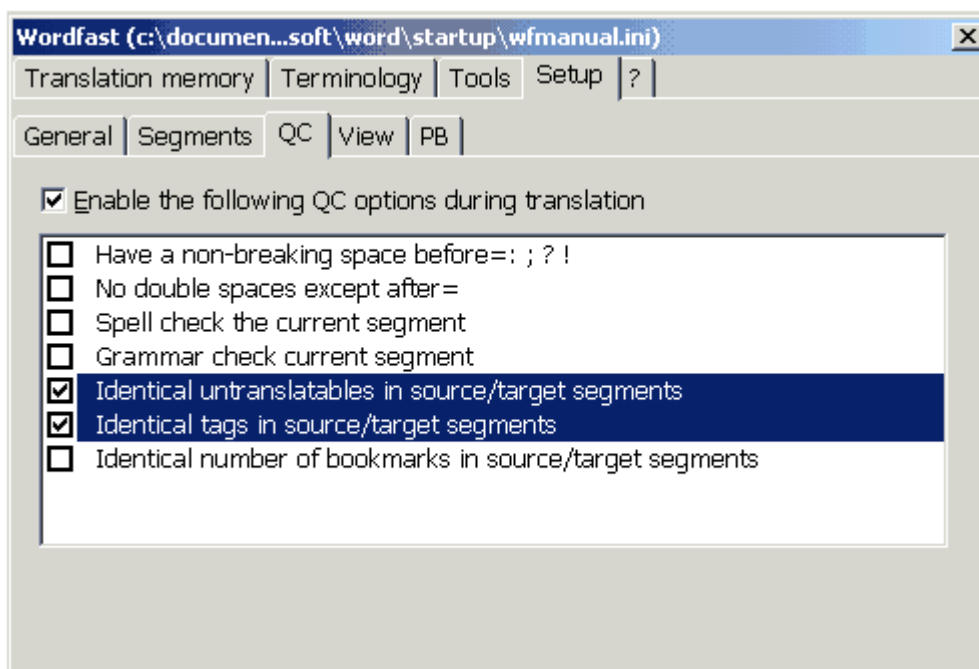
Функции на Контрола на качеството

Преглед

Wordfast предлага статистически функции, които са създадени, за да наблюдават типографията или терминологията *през време на* преводаческия процес. Тези функции не са абсолютно надеждни, както повечето програми за проверка на правопис: те допълват бдителността и уменията на преводача, но не ги заместват.

Типографски функции

Стартирайте началния прозорец на Wordfast като кликнете върху последната икона () на лентата с инструменти на Wordfast . Кликнете върху "Setup" и след това върху "QC" КК (Контрол на качеството). Би трябвало да се появи следният екран:

Първите две опции са за наблюдение на типографията. Тъй като Wordfast е създаден във Франция първото правило е програмирано да наблюдава едно основно френско типографско правило. Съвсем малко други романски езици следват това правило.

Когато тези две правила са отменени, Wordfast ще проверява през време на превода за наличие на непрекъснат интервал непосредствено пред някои знаци и така също дали целевият сегмент не съдържа двойни интервали.

За да промените списъка със знаци, които трябва да имат непрекъснат интервал пред себе си кликнете върху реда, който гласи "*Have a non-breaking space before*". Натиснете Enter и

Функции, свързани с проверка на правописа и граматиката

Следващите два реда (*Spell-check the current segment* and *Grammar check current segment*) позволяват на потребителя да активира правописната проверка и/ или граматическата проверка *през време на преводаческата сесия*, когато сегментът е отворен. Тези две опции не са отбелязани по подразбиране в настройките на Wordfast. Има две причини за това:

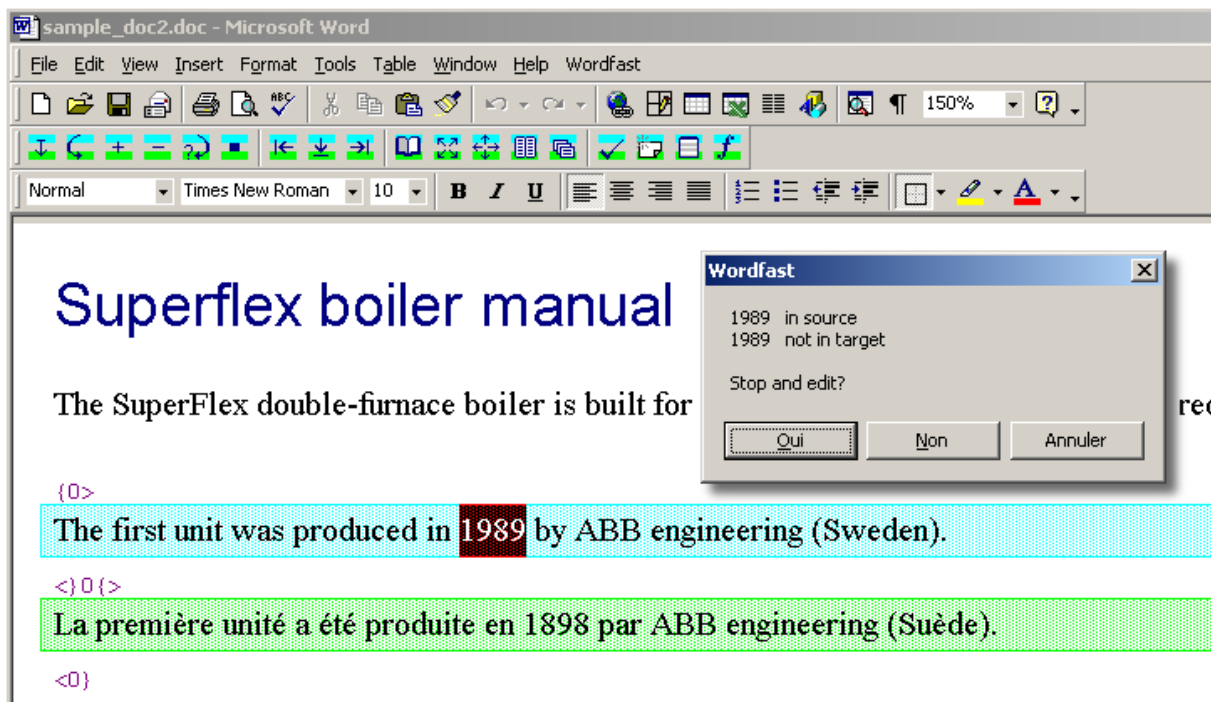
1. Едно голямо мнозинство от преводачите желае да се концентрира върху значението (точност източник-цел) през време на първата фаза, оставяйки правопис и граматика (задача само за целта) за етапа на проверката;
2. някои версии на Ms-Word може да изпитат недостиг на памет, когато тази опция е активирана и са открити много грешки. Проверката на правописа и граматиката може да изразходи системните ресурси, които вече са в значителна степен натоварени от комбинацията Wordfast/Ms-Word. Ако самият документ е сложен, стабилността на Ms-Word може да бъде засегната. В този случай деактивирането на правописната и граматическа проверка не се препоръчва.

Проверка на непреводими елементи

В повечето случаи непреводимите елементи на изходния текст трябва да бъдат открити непроменени в целевия текст. По правило числата са непреводими елементи (освен ако не са нужни превръщания), както и URL, имейл адреси, полета, графики, номера на бележки под линия и др.

Когато отбеляжете кутийката "*Identical untranslatable in source/target segments*" при потвърждаване на сегмента Wordfast проверява за откриване на горепосочените непреводими елементи в целевия сегмент.

Ако някой от непреводимите елементи от изходния сегмент липсва или е променен в целевия сегмент Wordfast просто предупреждава преводача. Разбира се, преводачът може да избере да потвърди сегмента както е или да се върне и да го редактира както е нужно.

Проверка на тагове

Опцията *Identical tags in source/target segments* съществува, за да е сигурно, че преводачът е прехвърлил таговете от изходния в целевия сегмент. Преводът на документи с тагове е описан в инструкцията за средно ниво.

Проверка на отметки

Опцията *Identical number of bookmarks in source/target segments* съществува, за да е сигурно, че преводачът е прехвърлил отметките от изходния в целевия сегмент. Работата с отметки е описана в инструкцията за средно ниво.

Тези опции за проверката на качеството са активни, ако е отметната кутийката *Enable the following QC options during translation*.

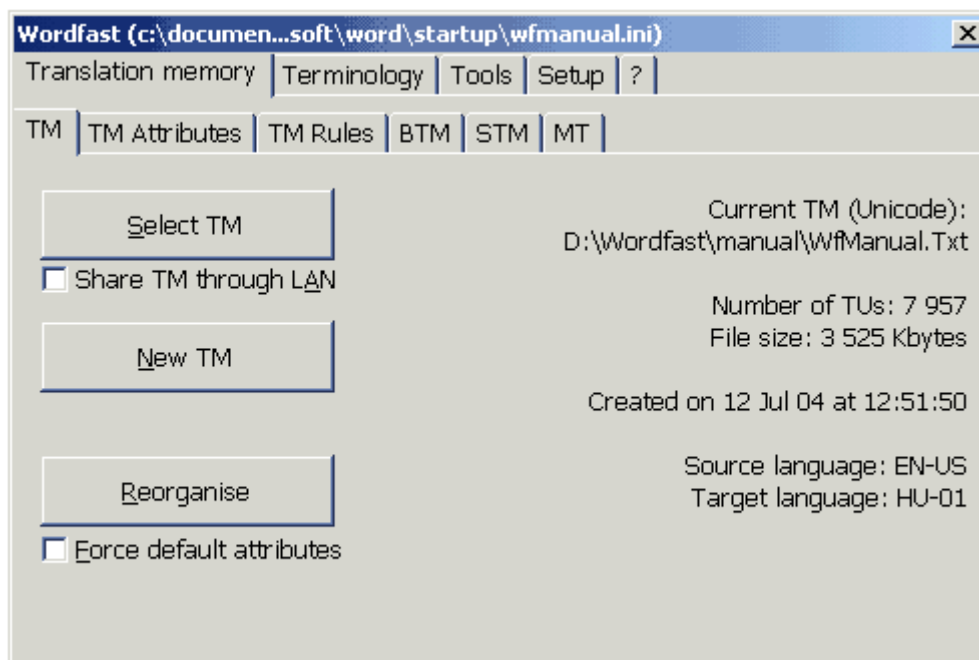
Управление на преводаческата памет ПП

Преводаческата памет (ПП) е база данни, където Wordfast записва всички преводи, направени от преводача. Базата данни е набор или сбирка от записи; тук записите се наричат преводачески единици (ПЕ) и се показват в редактора на ПП или в текстови редактор като „редове”. Една ПЕ съдържа изходния и целевия сегменти, датата на създаване и различни административни детайли.

Форматът на ПП на Wordfast е "tab-delimited text". Този формат може да бъде отворен с NotePad (малкия текстови редактор на Уиндоус), Ms-Word и др. ПЕ могат да бъдат наречени редове.

Създаване/Избиране на Преводаческа памет

По всяко време Wordfast ползва само една централна ПП (Wordfast може също така да използва т.нар. ПП във фонов режим (BTM)). Тази ПП може да бъде създадена, както беше обяснено преди. Възможно е също така да бъде избрана съществуваща ПП. За да направите това, кликнете върху последната икона на лентата с инструменти на Wordfast. Появява се прозорецът за начална настройка на Wordfast. Кликнете върху етикета "Translation memory", след това върху "TM". За да смените активната ПП, кликнете върху бутона "Select TM".

Бутонът "Reorganise" принуждава Wordfast да прочете цялата ПП и да създаде отново индекс, който позволява да се бъдат намерени статии („съответствия”). Обикновено

няма нужда от използването на този бутон, защото Wordfast може да открива дали ПП има нужда от реорганизиране.

Действието "Реорганизирай" прави ПП по-компактна посредством изтриване на ненужната информация. Ето защо е препоръчително ПП да се реорганизира преди тя да бъде изпратена на колега или преди да бъде архивирана.

Също така, ако чувствате, че Wordfast вече не може да локализира съвпадения, за които вие сте сигурни, че съществуват в ПП, използвайте функцията "Реорганизирай".

Импортиране на ТМХ преводаческа памет

За да се импортира преводаческа памет в ТМХ формат просто използвайте бутона "Select TM" (Избери ПП).

В диалоговата кутия „Отвори” настройте списъка от формати "File type" (за видовете файлове) на "All files (*.*)", в противен случай ТМХ файловете, които обикновено имат разширение .tmx няма да се виждат.

След като вече ТМХ файлът е избран, Wordfast го конвертира в своя собствен ТХТ формат и този нов файл (който сега има разширение .txt) става активната ПП.

Оригиналният ТМХ файл остава незасегнат. Той е само за четене и не се изменя или модифицира.

Редактор на ПП

Ако е нужно затворете Wordfast.

Кликнете върху последната икона на тълбара (лентата с инструменти) на Wordfast. Би трябвало да се появи следният прозорец:

> Source	Target	Date	User	Cnt	Attr	?
"Curative" terminology contr	Un contrôle de terminologie "c	20050106~120	YAC	0	EL,ST	
The translator is warned whe	Le traducteur est prévenu par	20050106~120	YAC	0	EL,ST	
After-translation (e.g. in-ager	Un contrôle de qualité en après	20050106~120	YAC	0	EL,ST	
Do not hesitate to contact us	N'hésitez pas à nous contacte	20050106~120	YAC	0	EL,ST	
Serious executives are cautio	Les décideurs sérieux ne se la	20050106~120	YAC	0	EL,ST	
Wordfast has decided not to	Wordfast a décidé de ne pas	20050106~120	YAC	0	EL,ST	
See our policy on Advertizing	Notre politique concernant la p	20050106~120	YAC	0	EL,ST	
There is one way, however,	Il reste néanmoins une manièr	20050106~120	YAC	0	EL,ST	
Its website offers practically	Son site web offre pratique	20050106~120	YAC	0	EL,ST	
One of its sections is dedicat	Une section de www.proz.com	20050106~120	YAC	0	EL,ST	
Proz.com also offers a comp	Cela vous permet de voir d'un	20050106~120	YAC	0	EL,ST	

Proz.com also offers a comparative list of CAT tools, where tools are rated based on votes cast by translation prof...
Cela vous permet de voir d'un coup d'oeil ce que le concept de TAO recouvre, et son impact sur l'industrie de la traduction e

Клавишни комбинации и методи на редактора на ПП

Този прозорец е редактор, който дава директна връзка към ПП. Следните клавишни комбинации ще ви позволят да действате или взаимодействате със статиите на ПП.

Enter	Редактира ред.
Delete (Del)	Изтрива ред. Обърнете внимание, че това действие не ви подканя да дадете потвърждение, защото то може да бъде отменено: повторното натискане на клавиша Delete ще „възкреси” изтритата статия.
Ctrl+Delete	Изтрива окончателно статиите, които са били изтрити чрез използване на обикновения метод "Delete", описан по-горе. Ето защо се изисква потвърждение.
SpaceBar	Маркира ред. Това маркиране се прави за подготвяне на някои статии за по-късно действия като "Copy", "Delete" и др.
Ctrl+C	Копира маркираните статии. Статиите не са копирани в системния клипборд (Windows или Mac OS), а в принадлежащ на Wordfast клипборд, чиито размер е неограничен.
Ctrl+X	Изрязва. Тази клавишна комбинация постига същия резултат както и клавишът "Delete", но в този случай биват изрязани или изтрити всички маркирани статии.
Ctrl+V	Поставя копираните с Ctrl+C или Ctrl+X статии в края на ПП. Новопоставените статии биват маркирани.
Ctrl+A	Маркира или размаркира всички редове (статии) в ПП.
Shift+Ctrl+A	Променя текущия маркиращ модел.
Ctrl+D	Показва алтернативно всички статии или само маркираните статии.
F7	Отваря диалоговата кутия "Filter or sort" за настройване на филтрите или за сортиране на ПП.
Ctrl+O	Тази клавишна комбинация се използва за отваряне на друга ПП.

Практикувайте горното (инструкторът извършва тези действия и коментира всяка операция):

- Изтрийте една статия и след това отменете изтриването.
- Маркирайте всички статии.
- Размаркирайте всички статии.
- Маркирайте три случайно избрани статии.
- **Променете текущото маркиране.**
- **Променете повторно текущото маркиране.**
- Изрежете три маркирани статии.
- Поставете трите изрязани статии; Открийте ги (в края на ПП).
- Покажете само маркираните статии.
- Покажете всички статии.

Клавишна комбинация Ctrl+O

Тази клавишна комбинация има същото предназначение както и функцията "Select TM" (Изберете ПП) в Wordfast > Terminology management > TM етикет. Тя ви дава възможност да смените текущо активната ПП.

Диалогова кутия "Filter and sort" (Филтрирай и сортирай)

Функционалният клавиш F7 (или кликването върху бутона "Tools" /Инструменти/ или кликването върху заглавните редове на колоните) отваря инструментите за управление за напреднали, които са описани в инструкцията за средно ниво.

Обърнете внимание на списъка *Special filters* (Специални филтри). Тези филтри са предварително настроени да изпълняват операции в глосара като:

Маркирай излишните статии (еднакъв източник)	Този филтър маркира излишните статии, които имат един и същ изходен сегмент. Този филтър само маркира статиите. Можете след това да ги изрежете с клавишната комбинация Ctrl+X, а след това да ги изтриете окончателно като използвате Ctrl+Delete.
Маркирай излишните статии (еднакъв източник+цел)	Този филтър е същият като предишния, но той счита за излишни статиите, ако те имат еднакъв изходен И целеви сегменти.
Маркирай излишни статии (еднакви изходни+целеви сегменти+атрибути)	Този филтър е същият като предишния, но той счита за излишни статиите, ако те имат еднакъв изходен И целеви сегменти. Атрибутите са обяснени в инструкцията за средно ниво.
Смени местата на източник и цел	Този филтър разменя изходния и целеви сегменти както и езиковите кодове на източника и целта.
Презапиши ПП като Unicode	Този филтър презаписва глосара в Unicode формат.
Експортирай ПП като TMX	Този филтър експортира текущата ПП във формат за обмен (TMX). Това се оказва полезно, ако искате да използвате повторно ПП с други преводачески инструменти, които са TMX-съвместими.

Оптимизация на ПП

Тази глава е доста обемиста и тя е обяснена в големи подробности в инструкцията за средно ниво.

Броячът за повторно използване на една преводаческа единица ПЕ дава индикации колко пъти една ПЕ е била използвана "as is" (както е), без да бъде редактирана или променяна.

Преводаческите памети продължават да нарастват до един момент, когато те могат да надвишат способността на вашия компютър или този на Wordfast да отговарят с приемлива скорост. 360,000 ПЕ се считат за "very large" ТМ (твърде голяма ПП) – достигането на такова количество би отнело на един преводач от среден мащаб три години работа при пълно натоварване.

Кратко проучване показва, че мнозинството от ПЕ имат много малък или никакъв шанс да „се върнат”, т.е. да бъдат намерени като 100% съвпадения в по-късни преводачески работи, докато една минимална част продължават да се връщат. Това е валидно в още по-голяма степен за тясно специализирани преводачи да виждат постоянно повтарящ се текст (преводачи на юридически текстове, преводачи специализирани в областта на договорите или работещи за един и същ клиент).

Компресирането на ПП може да се окаже плодотворно, когато ПП е по-голяма от 100 000 реда, а и дори преди да бъде достигнато това ниво. Инструкцията за средно ниво показва как да се използват фини параметри за селективно изтриване на ПЕ. Ще покажем един пример за това как да изтрием всички ПЕ, за които броячът за повторно използване дава нулев резултат. Това е най-обичайният метод, който се използва за оптимизация на ПП.

Преди да продължим по-нататък направете резервно копие на вашата ПП (или работете с копие от вашата ПП).

- Отворете редактора на ПП.
- Уверете се, че няма маркирана ПП (използвайте два пъти клавишната комбинация Ctrl+A).
- Натиснете F7 или кликнете върху бутона "Tools". Въведете следния филтър: , след това кликнете ОК.
- Използвайте клавишната комбинация Ctrl+X , за да изтриете всички маркирани редове.
- Използвайте клавишната комбинация Ctrl+Delete, за да изтриете окончателно всички маркирани редове.

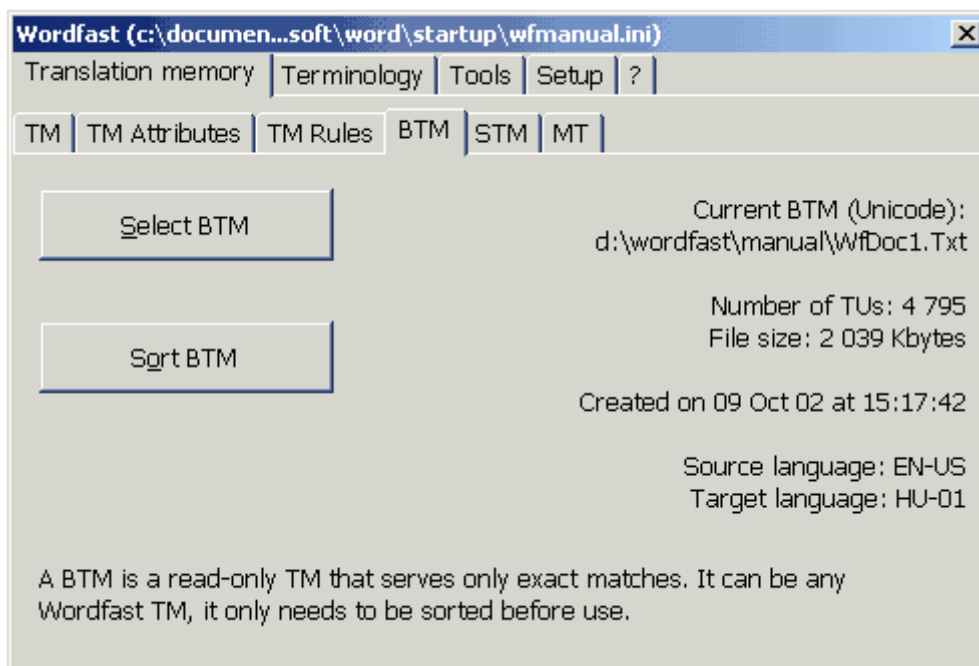
Преводаческа памет във фонов режим (VTM)

Кратък преглед

Преводаческата памет във фонов режим (VTM) е обикновена ПП на Wordfast , която се използва във формат само за четене (read-only) и която предлага само 100% съпадения.

Избиране на VTM

Кликнете върху последната икона на тулбара (лентата с инструменти) на Wordfast. Появява се прозорецът за начална настройка на Wordfast. Кликнете върху етикета "Translation memory", след това върху етикета "VTM". За да изберете VTM (преводаческа памет във фонов режим) кликнете върху бутона "Select VTM".

Бутонът **“Sort BTM”** трябва да бъде натиснат поне веднъж за сортиране на **BTM**.
Преводаческата памет (**BTM**) е обикновена **Wordfast** ПП, в която е било извършено сортиране на изходните сегменти.

Ние препоръчваме да използвате копие от ПП като BTM.

Съобщение в лентата за състояние и един звуков сигнал ще ви предупредят, когато идва предложение за съвпадение от BTM, а не от ПП.

Когато Wordfast намира две 100% съвпадения, едно в ПП и едно в BTM, се предлага съвпадението от BTM. Все още е възможно да се консултирате с предложението от ПП

като използвате клавишната комбинация Ctrl+Alt+M или иконата . Ако бъде предпочетено предложението от ПП то може да бъде копирано в целевия сегмент с клавишната комбинация Shift+Alt+Insert.